

Forslag om midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina – Hørings svar fra Asker kommune

Asker kommune viser til høringsbrev og -notat datert 5.4.2022 fra Justis- og beredskapsdepartementet med svarfrist innen 12.4.2022. Politisk behandling av hørings svaret har ikke vært mulig som følge av den korte fristen som er satt. Dette hørings svaret fremmes følgelig administrativt av kommunedirektøren og vil bli forelagt Asker formannskap på et senere tidspunkt.

Kommunedirektøren stiller seg i utgangspunktet positiv til de foreslåtte endringer i lover og forskrifter. Endringene anses å være nødvendige for å sette kommunene i stand til å ta imot et stort antall fordrevne fra Ukraina. De foreslåtte endringene i integreringsloven og opplæringsloven vil i særlig grad bidra til å lette presset på kommunene i en situasjon med behov for rask og effektiv bosetting.

Asker kommune ønsker å gi gode og likeverdige tjenester til alle innbyggere, men erkjenner at det kan bli stort press på tjenestene slik at vi kan komme i en situasjon der det ikke er mulig å gi et fullverdig tilbud. I en slik ekstraordinær situasjon med stort press på bosetting av fordrevne fra Ukraina, bør det kunne lempes på enkelte lovpålagte tjenester slik departementet foreslår. Når det gjelder de to foreslåtte alternativene for endringer i integreringsloven knyttet til språkopplæring, anbefaler kommunedirektøren alternativ (1) der personer med kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34 får rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Retten ogplikten til språkopplæring bør først inntre etter 12 måneder regnet fra bosettingstidspunktet i kommunen slik som foreslått i dette alternativet.

Kommunen er opptatt av at alle barn og unge som bosettes i Asker får et godt tilbud når det gjelder boforhold, helse- og omsorgstjenester og opplæring. Vi vil på denne bakgrunn fremme en merknad til forslaget om å redusere antall stedlige tilsyn med fosterhjem og omsorgssentre for enslige mindreårige. Minimumskravet til antall faste, stedlige tilsyn bør opprettholdes for å ivareta barn og unge i en sårbar situasjon. Det bør følgelig ikke lempes på minimumskrav i barnevernloven og fosterhjemforskriften til slike statlige tilsyn.

Forslaget til ny lovhjemmel i plan- og bygningsloven § 20-9 og tilhørende forskrift åpner for at det kan bygges midlertidige og permanente bygg uten søknadsplikt og med forenklet kommunal saksbehandling. Tiltak vil også kunne gjennomføres uavhengig av kommunens arealplaner. I pressområder som Asker vil dette åpne for uønsket bebyggelse i områder der gjeldende arealplan ikke hjemler slik bebyggelse. Boligbygg som oppføres med sikte på å huse fordrevne flyktninger, kan etter kort tid benyttes til andre formål som f.eks. ordinære boliger. Ordningen bør på denne bakgrunn ikke åpne for permanent bebyggelse. Lovhjemmelen bør også stille som vilkår at det aktuelle bruksformålet som tiltakshaver har påberopt overfor kommunen, tinglyses på den aktuelle eiendommen slik at en bygning ikke kan videreselges til godtroende kjøper som ønsker å benytte den til annet formål.

Kommunedirektøren har forståelse for argumentasjonen i høringsnotatet pkt. 14 om at det ikke er nødvendig med økte bevilgninger til kommunene som følge av de

foreslåtte endringene som fremmes i høringsnotatet. Endringene er ment å gi større rom for at kommunene ikke må yte fullverdige tjenester på alle områder.

De foreslåtte endringene vil imidlertid ikke være «*kostnadsdempende*» slik departementet gir uttrykk for i høringsnotatet. Endringene som foreslås omfatter i all hovedsak fordrevne fra Ukraina, ikke de øvrige innbyggerne i kommunen. Reduserte krav til tjenestene overfor en mindre gruppe med krav på kollektiv beskyttelse, innebærer ikke at de samlede kommunale utgiftene for tjenestene som skal ytes blir lavere. Når det blir et stort samlet press på tjenestene, vil dette i seg selv medføre økte kostnader knyttet til bemanning, administrasjon, anskaffelser av tjenester mv. Dersom det ankommer et stort antall fordrevne personer fra Ukraina, vil det bli behov for økte bevilgninger ut over tidligere bevilgninger i Prop. 78 S (2021–2022) for å kunne opprettholde lovpålagte tjenester.